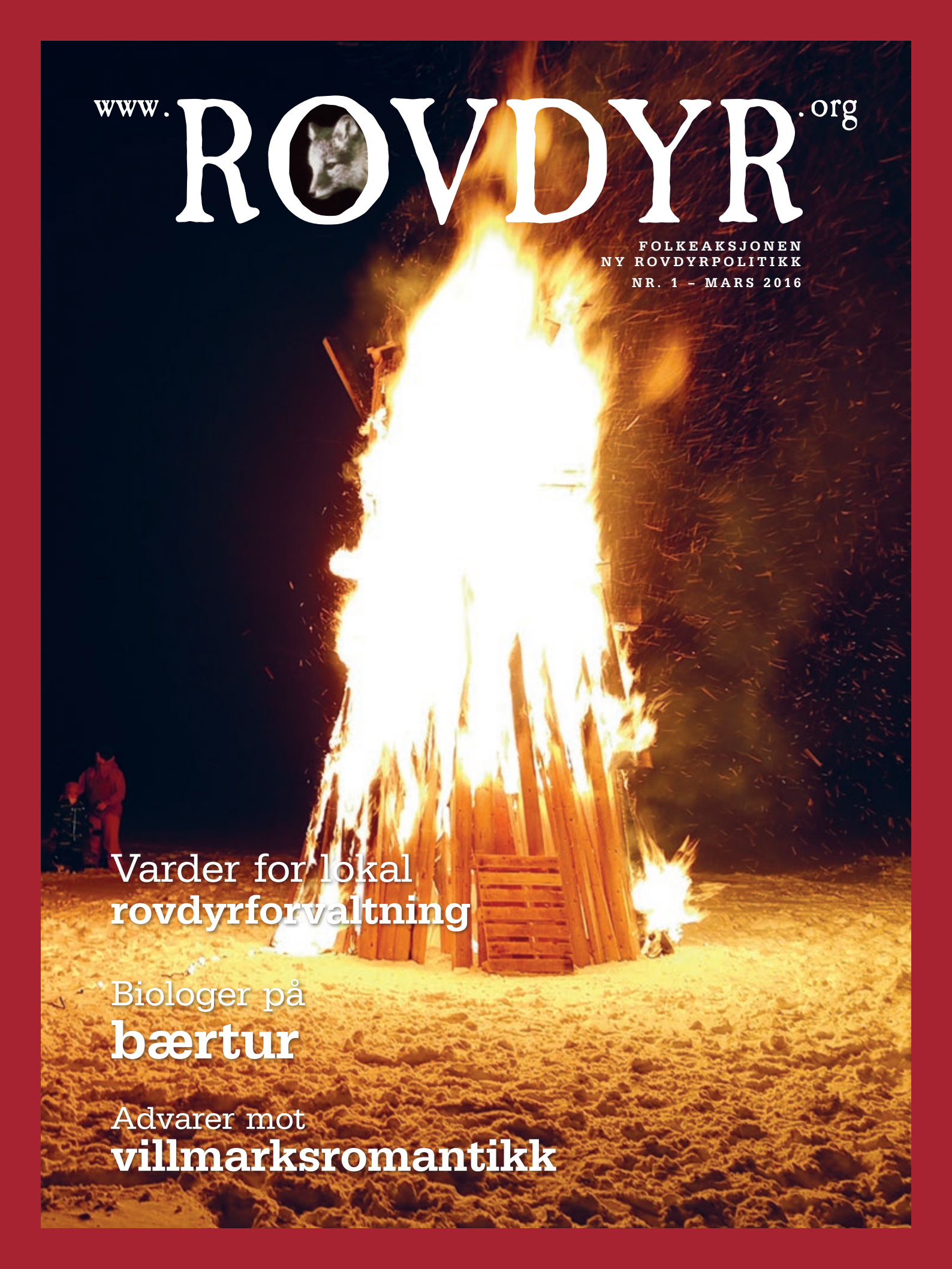

www.ROVDYR.org

FOLKEAKSJONEN
NY ROVDYRPOLITIKK
NR. 1 - MARS 2016

Varder for lokal
rovdyrforvaltning

Biologer på
bærtur

Advarer mot
villmarksromantikk

Redaktører:

Åsmund Ystad og Nils Solberg

Andre bidragsytere:

Bjørn Skåret

Laila Hoff

Trond Burud

Elin Bråten

Foto forside:

Vardebrenning i Trysil

Foto: Stein E. Storsnes

Grafisk produksjon

Kreator Kommunikasjon AS,

3570 Ål

www.kreator.no

ISSN 1890-8306

Innhold

Gjeterprosjekt med vokterhunder endte med rekordtap	2
Ny statsråd	3
Kunnskap til besvær!	3
Bred samling for biologisk mangfold sier nei til ynglende ulv i Norge	4
Raste mot skuddpremie på gaupe	4
Fortsatt lite effektiv jervjakt	5
Ikke en kongeørn til jorden uten at NOF er med	5
Ny ulverekord	6
Tre gauper på tre dager	7
Skal vi jakte på rødlista rovdyr?	7
Økolog advarer mot villmarksromantikk	8
Hvordan vi ble lurt II	9
Skabbulv felt i Enebakk var Østmarka-hannen	9
Varder for lokal rovdyrforvaltning	10
Danske ulver er ikke som andre	10
Biologer på bærtur	11
Motstander av det meste	11
Jussen har overtatt svensk ulveforvaltning	12
En millimeter fra å bli ørnemat	13
Å leve i ulvesona	14
Elgkuas siste natt	15
Folkeaksjonens ledelse og politikk:	16
Møt Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk på Villmarksmessen 2016	18
Rovdyrkveld på Rudshøgda	18
Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag	19

Gjeterprosjekt med vokterhunder endte med rekordtap

Sommeren 2015 ble det gjennomført et forsøk med vokterhunder i en sauebesetning i Sollia. Dette var et forsøk som var finansiert av Naturvernforbundet i Hedmark for å se om intensivt tilsyn i beiteområdet kunne ha en preventiv effekt på jerveskadene.

Normaltapet i beiteområdene i Rondane er beregnet til 1,5%, noe som er ekstremt lavt. Etter at jerven kom tilbake på 80-tallet har tapene ligget på 15-30%. Ett år var det oppe i 51%, men det ble ansett som helt ekstremt.

Naturvernforbundets gjeterprosjekt besto av en slovakisk gjeter som var ute i terrenget praktisk talt hele beitesesongen. Han hadde med seg to slovakiske vokterhunder, pluss sin egen hund. Han var ute natt og dag og patruljerte området hele sommeren og gjorde en kjempejobb! I tillegg var

bonden selv ute flere ganger i løpet av beitesesongen.

Status etter en hel sesong med ekstraordinært tilsyn

Allerede etter et par uker startet angrepene. Åtte lam ble funnet ihjelrevne på et lite område, og elendigheta fortsatte utover sommeren.

Sluttsummen ble 53 % tap av lammene.

Kilde: sollia.net: Vokterhund og lammepap

Kunnskap til besvær!

Nils Solberg, leder

Nå dette utmerkede medlemsblad kommer i din postkasse er muligens debatten om bestandsmål for ulv og ulvesonen i full gang på Stortinget. Siste nytt er at regjeringen skal legge fram en sak før påske. Men lignende signaler har vi fått før og det har blitt utsatt, og utsatt igjen.

Tidsskriftet Rovdyr blir skrevet tre uker før det kommer ut. Men likevel er det alltid ferskvare!

Mars måned er en tid for årsmøter rundt i våre mange lokallag og mange av dere har fått brev i posten om det. Mars er også måneden da de ekstraordinære uttakene av jerv starter for alvor. Alt tyder på at SNO ikke blir arbeidsledige denne våren heller. I den populære serien Naturens voktere på NRK TV har vi fått følge arbeidet til SNO over det ganske land. Alt fra minkjakt på Hvalerøyene i syd til ulovlig laksefiske i Finmark har vi fått med oss.

Likevel er det uttak av jervevalper som virkelig har opprørt mange fjernsynsseere. I den reneste påskestemningen i den norske fjellheimen har jervevalpene blitt gravd utav hiet, deretter avlivet og tisper etterpå. Slikt har fått mange til å sette pizzabiten i halsen foran TV. Fy og fysj, går slikt an å sende rett inn i stua til intetanende, uskyldige og anstendige mennesker?

Vel vitende om at vi ligger skyhøyt over bestandsmålet for jerv og at uttakene er svært skånsomt og kyndig utført av Sta-

tens Naturoppsyn starter hylekoret blant de såkaldt miljøvernerne like sikkert som amen i kirken.

Det samme skjer når det blir skutt ulv fra helikopter i regi av SNO eller lokale fellingslag. Reaksjonene lar ikke vente på seg. Noe av den vanligste kritikken er at ulven eller jerven er så søt og at de ikke har gjort oss noe vondt. Ikke har de mulighet til å forsvare seg eller komme unna heller. Det er jo riktig, men det er heller ikke noe ønske om at de skal komme seg unna. Meningen er faktisk at de skal avlives raskt og humant, uten mulighet til å komme seg unna.

Bernkonvensjonen blir også brukt til det kjedsommelige som argument for at vi ikke skal skyte ulv i Norge. En total feiloppfatning i beste fall. Men en «søt» løgn som er brukt i så mange år og fortsatt brukes av politikere, rovdyrvernere og journalister slik at det nærmest har blitt en populistisk sannhet. Et gammelt ordtak sier: Blir en løgn gjentatt mange nok ganger blir den til slutt en sannhet. Sjelden passer et ordtak bedre!

Så hva er igjen av saklige argumenter når hverken biologi, Bernkonvensjon, rettskraf-

Nils Solberg

tige dommer eller nasjonale rødlistor ikke lenger kan hjelpe iveren til å fylle opp Norge med ulv?

Jo, argumentet er at alle rovdyr må leve for at de er så SØTE! Altså rent emosjonelle og estetiske grunner for at et dyr skal leve eller dø. Men hvilke dyr er det vernefolket mener skal dø? Er det alle de «stygge» dyrene som ikke er «søte»? Og hvem er så det?

Er det «stygge» dyret en reinsdyrkalv som den «søte» og fantastiske kongeørnen har hakket halvveis i hjel, og som ligger og venter på at ravn og kråker skal avslutte lidelsene?

Eller er det «stygge» dyret en elg som bruker halve uken på å dø etter at en flokk «søte ulver» lekte seg litt med den? Eller er det «stygge» dyret min høyt premierte jakthund og kjære familiemedlem som en «søt» ulv finner det for godt å flekke i filler?

Ny statsråd

Vidar Helgesen har erstattet Tine Sundtoft

Vidar Helgesen (H) ble 16. desember i fjor utnevnt til ny klima- og miljøminister.

Helgesen kommer fra stillingen som statsråd med ansvar for samordning av arbeidet med EØS-saker og forholdet til EU og stabssjef ved Statsministerens kontor.

Vidar Helgesen er født i Bodø 21. november 1968, og vokste opp på Nøtterøy i Vestfold. Helgesen, som er utdannet jurist, var statssekretær i Utenriksdepartementet 2001-2005.

Et av forhandlingsmøtene om innlandsplattformen var på Blæstad 14. januar. Følgende deltok på dette møtet: Ulf Skårholen og Martin Mostue, Hedmark Sau og Geit. Ole Randin Klokkerengen, Mjøsen Skog. Anders Klaseie og Ragnar Hennom, Akershus Bondelag. Ståle Støen, Jens Erik Furulund og Kai Willy Teppen, Hedmark bonde og Småbrukarlag. Gaute Nøkleholm, Norskog. Ole Råbøl, Oppland Bondelag. Åsmund Ystad, Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk. Anette Jørstad, Oppland Bonde- og Småbrukarlag. Arnfinn Beito, Oppland Sau og Geit og Erling Aas-Eng og fotografen Margrete Nøkleby, Hedmark Bondelag.

Innlandsplattformen:

Bred samling for biologisk mangfold sier nei til ynglende ulv i Norge

Rovviltforliket og ulv: Krever tiltak for bærekraftig utmarksutnyttning og ivaretagelse av biologisk mangfold

En bærekraftig bruk av utmarka er viktig for lokal næringsutvikling knyttet til matproduksjon, jakt, friluftsliv og det biologiske mangfoldet i naturen. Slik situasjonen er i dag, så er store verdier i ferd med å gå tapt uten kompensasjon og uten at det settes i verk tiltak som bidrar til at arter som er avhengig av beiting ivaretas. Gjengroing på grunn av opphør av eller redusert beite og slått er antatt å påvirke så mange som 685 truede arter. Det grønne skiftet må bygges

på en økt prioritering av råvareproduksjon. Grønn verdiskapning må nødvendigvis bygges på fornybare ressurser.

Et stadig økende antall ulv har gjort situasjonen svært vanskelig både for de som lever av utmarksressurser, og for de som bor i områder med ulv.

Ulvestammen i Norge er, ifølge miljømynighetene, en del av en livskraftig finsk-russisk ulvestamme. Ulven er et av de mest utbredte og tilpasningsdyktige pattedyrene på den nordlige halvkule. Ulv er ikke en ansvarsart for Norge. Det er på denne bakgrunn berettiget å stille spørsmål ved om Norge i det hele tatt har noen internasjonal forpliktelse for ulven som art, eller som leve-

område for populasjonen. Dagens forståelse av Norges forpliktelser og forvaltningen av ulv har gitt store og alvorlige konsekvenser både for det øvrige miljøarbeidet i Norge, og for landets åpenbare ansvar for ivaretagelse av særnorske arter og naturtyper.

Les hele Innlandsplattfomen på www.rovdyr.org

Bak innlandsplattformen står: Norskog, Glommen Skog, Mjøsen Skog, Viken Skog, Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, Bonde og Småbrukarlag i Hedmark, Oppland og Akershus. Sau og Geit i Hedmark, Oppland, Akershus og Østfold. Bondelaga i Hedmark, Oppland, Akershus og Østfold. Svahken sitje og Norsk Allmenningsforbund.

Storingsrepresentant Rasmus Hansson (MDG) i stortingets spørretime. Foto: stortinget.npo

Raste mot skuddpremie på gaupe

Fikk ikke gehør hos Klima og miljøministeren

Miljøvernorganisasjonen WWF Norge reagerte sterkt da det ble kjent at Lyngen kommune betaler ut ti tusen kroner i skuddpremie for hver gaupe som felles i kommunen.

Et gufs fra fortiden mente WWF og var glade for at stortingetsrepresentant Rasmus

Hansson fra Miljøpartiet de grønne tok opp saken i Stortingets spørretime 10. februar i år.

Lovlig tiltak

Det er helt greit, var svaret fra Klima og miljøminister Vidar Helgesen. Gaupe er en jaktbar art og skuddpremie er lovlig.

Ikke en kongeørn til jorden uten at NOF er med

Miljødirektoratet har på oppdrag fra Klima og miljødepartementet laget en rapport med råd om forvaltning av kongeørn. Til arbeidet har direktoratet selv bedt om råd fra NOF (Norsk ornitologisk forening). Det bærer rapporten preg av.

Åsmund Ystad

Departementet hadde bestilt en vurdering og anbefaling om forvaltning av kongeørn, på grunnlag av nye bestandsdata og kongeørn som skadegjørere på bufe og tamrein. Det har de nå fått, men Miljødirektoratets rapport er skuffende lesing for sauebønder og reineiere som sliter med store og økende tap til kongeørn i flere deler av landet.

Endringer i regelverket har vært etterlyst i lang tid. Det er vanskelig å finne kadaver og enda vanskeligere å få dokumentert kongeørn som skadegjørere. Nyere undersøkelser viser da også at tap til kongeørn kan være betydelig underestimert.

I dag kan det innvilges skadefelling på skadegjørende kongeørn bare i akutte skadesituasjoner, men regelverket er så strengt at tillatelsen er nærmest illusorisk. Det er ikke anledning til å felle kongeørn i den hensikt å forebygge fremtidige skader.

Hovedbudskapet i Miljødirektoratets råd til departementet er at man etter en faglig vurdering ikke finner grunnlag for å gjøre vesentlige endringer i forvaltningen av kongeørn.

Nei til lisensjakt

Miljødirektoratet har vurdert om det bør åpnes for lisensfelling av kongeørn for å regulere bestanden. Direktoratets konklusjon er at lisensfelling ikke er egnet for kongeørn. En mer generell adgang til å felle kongeørn i form av lisensfelling vil ha begrenset skadereuserende effekt.

Nei til geografisk differensiering

Innføring av en geografisk differensiert forvaltning blir heller ikke anbefalt. Kongeørna beveger seg over store avstander og vil raskt kunne etablere seg i de territorier som blir ledige når andre ørner blir felt.

Nei til mer lokal forvaltning

Flytting av myndighet om skadefelling fra Fylkesmannen til kommuner eller rovvilt-nemnder anbefales heller ikke.

Tja til mer effektiv skadefelling

Den eneste anbefalingen i retning av endringer i forvaltningen av kongeørn er en anbefaling om å gjennomgå dagens regler for skadefelling.

Miljødirektoratets rapport om kongeørn

NOF

Norsk ornitologisk forening leverte en egen rapport (NOF Rapport 7-2015) til direktoratets arbeid. Rapporten er en sammenstilling av kunnskap om kongeørna, med referanser fra fjern og nær, som støtter NOFs syn på kongeørna som en ubetydelig skadegjørere på sau og tamrein.

Et eksempel er følgende sitat fra NOFs rapport: - at kongeørnen først og fremst tar små, ofte dødfødte, reinkalver (Lunde 1985, Huhtala og Sulvaka 1977, Tjenberg 2006).

Fortsatt lite effektiv jervjakt

Totalt 52 jerver ble felt i løpet av lisensfellingsperioden fra 10. september 2015 til 15. februar 2016. Syv av de 52 felte jervene ble felt av Miljødirektoratets feltapparat Statens naturoppsyn (SNO) ved ekstraordinære uttak. Samlet kvote for hele landet var 141 dyr.

Uttellingen i årets lisensfelling av jerv varierer, og enkelte steder har den ikke vært tilstrekkelig effektiv. Det vil derfor være behov for ekstra-

ordinære fellinger i form av hiuttak og felling fra helikopter for å hindre framtidig skader på husdyr og tamrein i år også.

Kilde: Miljødirektoratet

Denne jerven ble kjendis etter at et viltkamera fanget den opp i møte med en gaupe gaupe tidlig i desember i fjor. Like over nyttår var moroa over etter at den samme jerven ble skutt under lisensjakt i Saltdal i Nordland

Foto: Stein Halvorsen

Ny ulverekord

Det er så langt i vinter registrert flere kull med ulvevalper i Norge enn noen gang siden rapporteringene startet på norsk og svensk side i 1998.

Det viser den foreløpige statusrapporten på ulv per 15. februar, som Høgskolen i Hedmark har laget på oppdrag fra Rovdata. Rapporten gir et sammendrag av det som foreløpig er kartlagt av ulv i Norge fra 1. oktober til 15. februar vinteren 2015-2016.

Norsk bestand i vekst

– Fra snøsporing og DNA-overvåking er det så langt i vinter påvist minst ni og høyst sannsynlig elleve ulverevir med valper i Norge og på tvers av riksgrensen. Dette er flere enn noen gang i nyere tid, sier Jonas Kindberg, leder i Rovdata.

– Det er videre dokumentert 80-84 ulver innenfor Norges grenser. 38-39 av disse er kun bekreftet på norsk side av riksgrensen.

Bestandsmål er trolig nådd

Stortinget har vedtatt et nasjonalt bestandsmål på tre årlige ulvekull i helnorske revir innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i Norge (ulvesonen). Så langt i vinter er det dokumentert fire helnorske ulvekull fra 2015; i revirene Osdalen, Julussa, Letjenne og Østmarka. Mer feltarbeid må imidlertid til for å avklare status og avgrensning i forhold til ulvesonen.

– Mens Letjennareviret nordøst i Elverum og Østmarkareviret utenfor Oslo er fullstendig innenfor ulvesonen, er Osdalen og Julussa kartlagt både innenfor og utenfor, sier Petter Wabakken, prosjektleder for ulveovervåkingen hos Høgskolen i Hedmark.

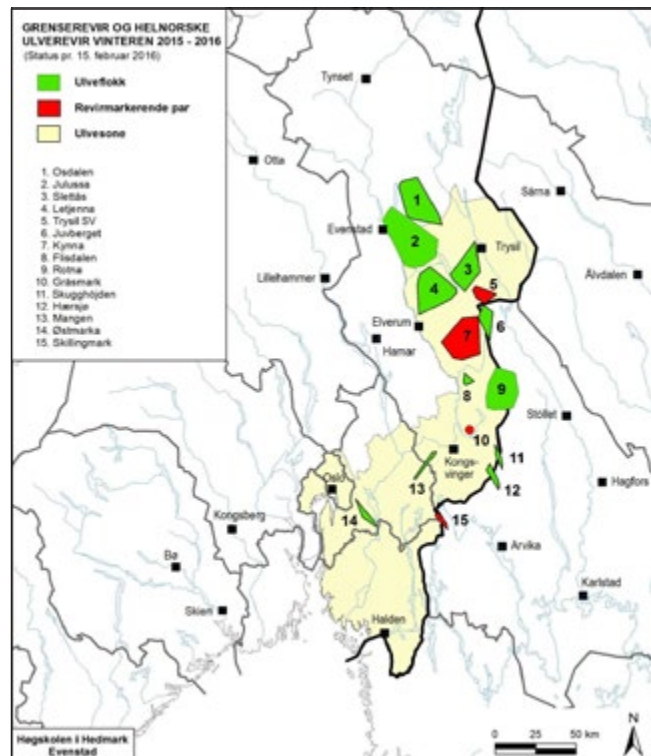
Foreløpig er Julussaflokken på ti individer påvist mest innenfor ulvesonen, mens Osdalsflokken på minst fire ulver i større grad har brukt arealer utenfor sonen.

Kan være flere helnorske kull

I tillegg til de ulvekullene som allerede er dokumentert som helnorske, er det ytterligere tre ulvekull som kan være helnorske og innenfor ulvesonen. Disse er født i revirene Slettås og Flisdalen i Hedmark og Mangen i Akershus.

Ytterligere 2-4 kull i grenserevir

I tillegg er det registrert fire ulverevir med utstrekning på begge sider av grensen mellom Norge og Sverige, der det sannsynligvis eller helt sikkert er født ulvekull i fjor.

Figur 1. Utbredelse av helnorske og svensk-norske ulverevir foreløpig kartlagt vinteren 2015-2016. Minimums revirgrenser pr. 15. februar 2016 er kartlagt ved sporing på snø, DNA-analyser og GPS-posisjoner fra radiomerkede ulver i to revir (Rotna og Julussa). Ulvesonen er også vist.

– I revirene Juvberget og Rotna er det dokumentert ulvekull, mens det etter all sannsynlighet er født valper i Hærjørevidet og trolig også i Skuggjøden.

Endelig rapport til sommeren

Nytt av året er at de foreløpige statusrapportene kommer ut annenhver måned, og neste rapport er planlagt 15. april. Den endelige statusrapporten for ulv i Norge og Skandinavia denne vinteren kommer 1. juni.

Kilde: Rovdata.

Skal vi jakte på rødlista rovdyr?

Selvfølgelig skal vi det var svaret deltagerne fikk på rovviltkonferansen på Hamar i januar.

Åsmund Ystad

Et panel bestående av Naturvernforbundet, Miljødirektoratet og Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk blant annet diskuterte jakt på rødlista gauper og hiuttak av sterkt utrydningstruede jerver.

Mot en stemme

Enigheten var stor mellom Folkeaksjonen og Miljødirektoratet om at det er Stortingets vedtatte bestandsmål og mål om reduserte konflikter som er førende for den praktiske forvaltningen, uavhengig av rødlistestatus.

Dette var Arnodd Håpnes fra Naturvernforbundet sterkt uenig i og gjentok

tidligere kritikk av rovviltneemnder og jegere som jakter på truede rovdyrarter.

Urimelig kritikk

Men dette er en urimelig kritikk. Av den enkle årsak at Stortinget har vedtatt bestandsmål for store rovdyr sikrer dem et evig liv på den nasjonale norske rødlista for truede arter. Og videre er det vedtatt forvaltning i form av lisensjakt, kvotejakt og skadefelling.

Usaklige argumenter

I en slik situasjon blir det selvfølgelig helt feil å kritisere de som har ansvaret for, og gjennomfører den praktiske rovdyrforvaltningen. Rødlista er rett og

Rovdyrdebatt på rovviltseminar på Hamar i januar. Fra venstre: Åsmund Ystad fra Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, Arnodd Håpnes fra Norges Naturvernforbund og Monica Sahlén fra Miljødirektoratet
Foto: Anne Margrete Vadder

slett et usaklig argument mot fellingsvedtak og jaktkvoter.

I det minste burde vi forvente at miljøorganisasjonene retter kritikken mot sentrale myndigheter, i stedet for sine evinnelige kunnskapsløse forsøk på omkamper mot rovviltneemnder og jegerne som gjør en svært viktig jobb.

Tre gauper på tre dager

Gaupejaktlaget fra Stod og Kvam i Steinkjer med sin tredje fangst 3. februar. De to første ble felt på første jaktdagen.
Foto: Frank Martin Holmstad

Økolog advarer mot villmarksromantikk

Uttrykk for et foreldet syn på biologisk mangfold

 Åsmund Ystad

Urban Emanuelsson, professor i biologi ved Sveriges Landbruksuniversitet, er en av Europas fremste eksperter på biologisk mangfold og kulturlandskap. Han har også skrevet boken «Europas kulturlandskap».

I slutten av februar gjestet han landbruksorganisasjonenes seminar i Oslo om beiting og rovvilt. I sitt foredrag advarte Urban Emanuelsson mot det han kaller villmarksromantikk, som han mener har slått rot i mye av naturvernbevegelsen.

Dette er et romantisk natursyn som skriver seg fra slutten av 1800-tallet. Det bygger på en ide om at natur uberørt av menneskelig virksomhet er det mest verdifulle. Men dette er feil fordi det er et større arts og naturmangfold i kultivert natur enn i jengrodd villmark.

Europas opprinnelige landskap

Urban Emanuelsson tok forsamlingen med på en reise 30.000 år tilbake i tid, framover gjennom siste istid og fram til i dag. Europas artsrike landskaper er skapt av herbivorene, de store ville planteeterne som i dag er utdødd.

Men den artsrike naturen og landskaps-typene disse dyrene skapte er senere ført videre av husdyra våre, eller rettere sagt av beitingen til disse husdyra. Det er dette landskapet som representerer det opprinnelige arts mangfoldet og landskapet i Europa, ikke urskog og jengrodd villmark som i ideene fra 1800-talet.

Norge beste i Europa

Professor Urban Emanuelsson beskriver det norske kulturlandskapet som et av de beste og mest verdifulle i Europa, sammen med land som Romania og Montenegro.

Grunnen til dette er at Norge fortsatt driver utstrakt utmarksbeiting, blant annet i motsetning til hans eget hjemland Sverige, der all husdyrbeitingen foregår på innmark, stort sett gjødslet innmark. Det er ugunstig for det verdifulle plantelivet i naturbeiter. Emanuelsson nevnte også at husdyrmøkk fra beitedyr som var behandlet med medisiner mot f.eks snyltere virker svært negativt på de viktige men utsatte biene.

Uten beiting forsvinner en tredel av artene

Store grasetere, husdyra våre fra sauens størrelse og oppover, har den største betydning for arts mangfoldet. Mye av det biologiske mangfoldet i Norge vil forsvinne hvis vi ikke opprettholder de åpne og halvåpne beitelandskapene som er så karakteristisk for Norge, sa professor Urban Emanuelsson på seminaret om beiting og rovdyr i Oslo i slutten av februar.

Hvordan vi ble lurt II

Ny bok om norsk rovviltforvaltning og Bernkonvensjonen

Bjørn Skåret

Bernkonvensjonen om vern av ville europeiske planter og dyr og deres leveområder ble med hensikt slik utformet at den ga muligheter til tilpasning til forholdene i de enkelte land. Dette blir også vektlagt i komitéinnstillingen da ratifiseringsproposisjonen kom til behandling i Stortinget i februar 1986, nesten sju år etter undertegnelsen. Det blir her bl. a. understreket at norsk utmark i langt større utstrekning enn i andre land blir benyttet som beite for husdyr og tamrein.

Det var en ulykke at Bernkonvensjonen i Norge ble tatt hånd om av et ferskt statlig byråkrati, rekruttert fra institusjoner og organisasjoner som her fant et tjenlig redskap for en ukritisk og enøyd naturvern-kampanje som ble kjørt fram på 70- og 80-tallet.

Boka *Hvordan vi ble lurt II* er en oppdatert og sterkt utvidet utgave av et 12 siders hefte fra 1997 om Bernkonvensjonen som rovviltpolitisk verktøy. Hovedsynspunktet er at det går en klar linje fra forskriften til ny viltlov av 1981 via ratifiseringsproposisjonen i 1986 og tre rovviltmeldinger fram til "Faggrunnlaget" for oppfølging av rovviltforliket av 2011.

Det er en linje som går ut på å bygge opp såkalte "levedyktige bestander" av store rovvdyr i norsk utmark med konsekvenser – bevisst eller ikke – som innebærer fortrenghet for tradisjonell utmarksbruk som beite og jakt.

Aller viktigst: Det er et demokratisk problem at gjeldende rovviltpolitikk i utgangspunktet ikke hadde noe reelt flertall bak seg i Stortinget. Vedtaket i Stortinget den 19. juni 1997, da rovviltmelding nummer to ble behandlet og godkjent, bygde på en feilaktig påstand om at Norge var forpliktet etter Bernkonvensjonen til å bygge opp egne levedyktige bestander av store rovvdyr.

På dette grunnlaget fikk vi de følgende år en oppbygging av bestandene og en dimensjonering og innretning av forvaltningen som uunngåelig måtte føre til større konflikter og nedlegging av både beitebruk og næring i store distrikter. Og i stedet for at konfliktene ble bygd ned, nådde de nye høyder, i strid med erklært målsetning.

Den viktigste årsaken er at verneinteressene i den offentlige forvaltningen har fått alt for frie hender til å manipulere politikken i samspill med miljøorganisasjonene og svak eller illojal politisk ledelse i departementet.

Dette blir inngående dokumentert i boka. I den forbindelse blir det kastet nytt lys over

- Samrøre mellom miljøorganisasjonene og det statlige miljøbyråkratiet
- Det politiske spillet i de store politiske partiene.
- Forskere som "maktens horer"

Bjørn Skåret

Første utgave av "Hvordan vi ble lurt" fra 1997.

Østmarkahannen

Skabbulv felt i Enebakk var Østmarka-hannen

Den 19. januar ble en ulv angrepet av skabb avlivet i Enebakk kommune i Akershus.

Ulven ble funnet i så dårlig forfatning at det ble vurdert at den ikke kom til å overleve. Etter avklaring med Miljødirektoratet ble ulven avlivet på stedet av Fylkesmannen, i henhold til lov om dyrevelferd.

DNA-analyse fra Rovdata viste at den avlivede ulven var lederhannen i Østmarkareviret.

Kompliserte familieforhold

Etter at tispa i Østmarka ble skutt i nødverge tidligere høsten 2015 er det nå kun valpene igjen i reviret. Tispa, som var datter av skabbulven som nå ble felt, fikk valpene våren 2015 sammen med sin egen far.

Kilde: Rovdata/Miljødirektoratet.

Også i Elverum deltok mange i vardebrenningsaksjonen. Bildet viser en varde i Hernes. Foto: Østlendingen.

Varder for lokal rovdyrforvaltning

Fredag 26. februar var tusenvis folk over store deler av landet engasjert i vardebrenning i protest mot rovdyrpolitikken.

 Åsmund Ystad

Vardebrenningsaksjonen var et initiativ fra grasrotaksjonen Naturen for alle, som hadde oppfordret lokale aktører til å forberede og gjennomføre vardebrenning over hele landet.

Målet var å synliggjøre at folk ikke lenger godtar at sentrale myndigheter skal fortsette å påtvinge lokalsamfunnene en rovdyrforvaltning som ødelegger utmarksnæring og livskvalitet.

Stort engasjement

Hundrevis av varder brant denne fredagskvelden og budskapet ble effektivt formidlet videre til både lokal og riksmedia i form av film og bilder fra varder i mange fylker.

Mye folk møtte opp på vardebrenning mange steder i Trysil. Denne varden brant i Tørberget. Foto: Stein Ove Bratteggen.

Danske ulver er ikke som andre

 Åsmund Ystad

I 2012 dukket det opp en ulv i Danmark. Den første siden 1812. Snart ble den funnet død.

Ganske raskt kom det flere observasjoner. Begeistrede dansker ønsket ulven velkommen. Og det kom flere. I løpet av et par år hadde Universitetet i Århus dokumentert 40 ulver med DNA-test av ulvemøkk.

Men kolleger fattet mistanke over at Århus fant ulv overalt. En test av 120 velfungerende møkkprøver fra ulv ved det ledende DNA-laboratoriet i København gav følgende resultat: Over 100 rødrever, 10 katter, en ulv og en 6-7 ubestemmelig utgaver av hund eller ulv.

Forskerne i Årshus protesterer men kan godta en halvering 40 til 20. Men kollegene i København sier at Danmark maks har en håndfull ulver og kanskje bare to, en levende og en død.

Biologer på bærtur

Krav om nasjonalparker for store rovdyr slaktet av kolleger. Fikk støtte fra fiskeristudenter, ornitologer og ekstreme rovdyrvenner.

Åsmund Ystad

I slutten av januar møtte biologiprofessorene Harald Kryvi, Nils Chr. Stenseth og Dag O. Hessen opp i Stortinget og overleverte et opprop for nasjonalparker for store rovdyr.

Oppropet, som vi omtalte i Rovdyr nr. 3-desember-2015, uttrykte sterk bekymring for de store norske rovdyrene og ba Stortinget om "å sikre arealer med intakte økosystemer, med minst mulig menneskelig påvirkning." Dette ville kreve store sammenhengende arealer der turisme, landbruk og jakt måtte vike.

Over 500 signaturer

Med seg til Stortinget hadde de tre professorene med seg signaturen fra over 500 personer, som de påsto var andre fagbiologer ved norske universiteter. Disse hadde signert oppropet på internett.

Men blant signaturene var det påfallende langt mellom fagbiologer som faktisk hadde rovviltforvaltning innen sitt fagfelt. De dukket derimot raskt opp med utspill i media som slaktet forslaget.

Kunnskapsløst

I en kronikk publisert på forskning.no skrev fire sentrale rovdyrforskere, ansatt i Norsk institutt for naturforskning (Nina), at forslaget ignorerte mye av den kunnskapen

som finnes om store rovdyr og arealbruk i Skandinavia.

Rewilding

Nina-forskerne kriserte også den tankegangen om bevaring av biologisk mangfold, kjent som rewilding. Det er en tilnærming til vern som bygger på begrensede studier og teorier som generaliserer på tynt grunnlag.

Andre forskere mente at slike planer kunne føre til at konfliktnivået ville stige til uante høyder.

Stille ble det

Dermed kunne man kanskje forvente mer debatt, og at noen av de over 500 fagbiologene tok til motmæle. Men debatten uteble. Det ble helt stille. Og professorene Kryvi, Stenseth og Hessen forlot rovdyrdebatten like raskt som de dukket opp.

De underligste fagbiologer

Årsaken til det var nok ikke mangelen på engasjement, men heller mangelen på utdannelse. En nærmere undersøkelse av signaturene avslørte en underlig forsamling av fiskeristudenter fra universitetet i Bergen, havforskningsstudenter fra universitet i Trondheim og hundrevis ivrige norske ulvenner og svenske husmødre som neppe har eid en biologibok i sitt liv.

Biologer på bærtur i Stortinget. Energi og miljøkomiteens leder, stortingsrepresentant Ola Elvestuen (V), fikk overlevert oppropet fra biologiprofessorene Harald Kryvi, Dag O. Hessen og Nils Christian Stenseth. Foto: Venstre.no

Av mer erfarne biologer finner vi noen ornitologer som i likhet med fiskeristudentene tydeligvis mener at det er helt greit å fjerne turister, jegere og bønder fra den norske fjellheimen.

Følgende personer har også signert oppropet som fagbiologer

541	Anne Ma Vadder	Askim
490	Lars Johan Berge	Nordli
487	May-Harriet Seppola	Otteid
472	Rune Karlsen	Skrautvål
467	Erling Mømb	Rendalen
461	Paul Granberg	Koppang
460	Johan Storm-Nielsen	Snåsa
426	Lars-Erik Lie	Trysil
386	Kurt Willy Oddekav	Bergen
379	Heidi Bärnholth	Halden
366	Halgeir B. Skjelstad	Hurdal
353	Falsk Lurvesen	Trysil
258	Thorolf Lie	Bærum
158	Gro Kvithyll	Trondheim
156	Thorleif Faureng	Mysen
148	Berit Helberg	Fannrem

Motstander av det meste

NOAHs Siri Martinsen er motstander av huiutak av jervevalper. NOAH – for dyrs rettigheter er også motstander av endringer for å få til mer effektiv lisensjakt på jerv. De er motstander av bruk av lys på åte og bruk av drivende hunder. Og når det kommer til stykket er NOAH egentlig motstander av all jakt på jerv og for øvrig motstander av jakt på dyr generelt.

Siri Martinsens er tilhenger av at sauebønder og reindriftssamer lærer seg å leve i fredelig sameksistens med jerven, uten bruk av våpen.

Siri Martinsen i NOAH og Åsmund Ystad fra Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk diskuterte jervjakt i NRK Dagsnytt atten 15. januar i år. Foto NRK

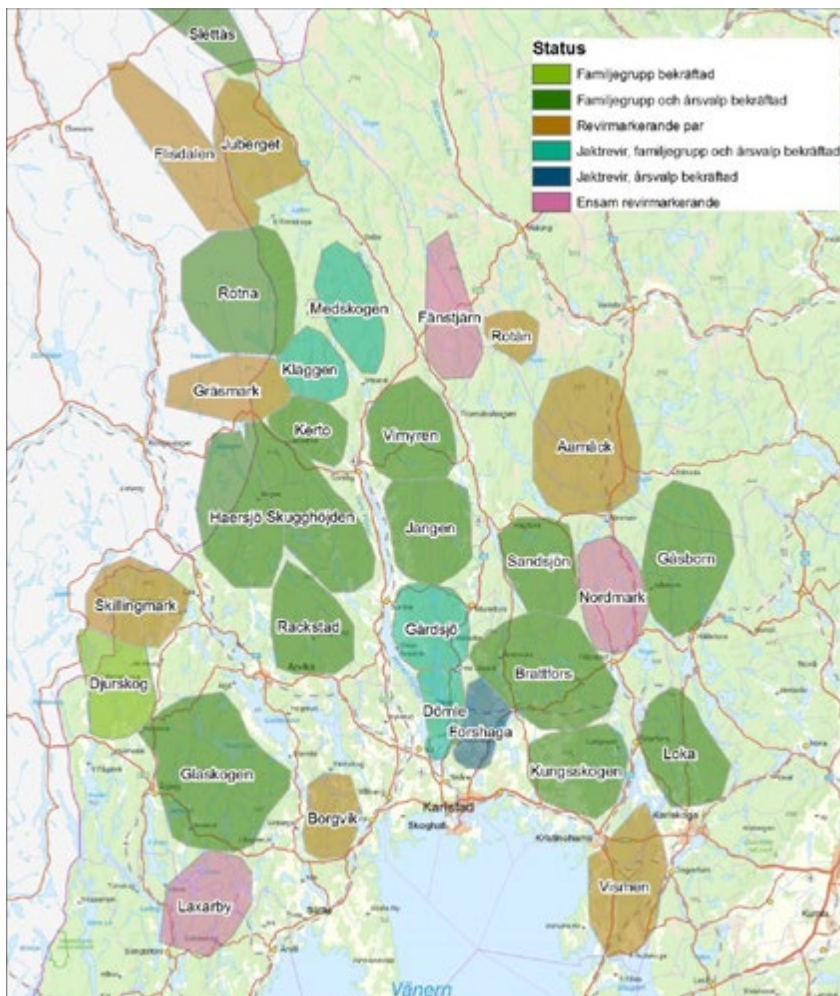

Jussen har overtatt svensk ulveforvalning

Ser ikke nytten av lisenjakt i Värmland

Ulvestriden mellom Sverige og EU hardner til. Domstolens tolking av loven, sammen med Naturvårdsverkets virkelighetsbeskrivelse, sikrer ulven ubegrenset vekst i Sverige.

Kart over ulverevir med tilknytning til Värmland vinteren 2015. Kilde: Länsstyrelsen i Värmland.

Åsmund Ystad

Forvaltingsretten i Karlstad har talt. Dommen er klar. Lisensjaktkvota på 26 ulver i Värmland og Örebro utgjør over 10 % av forekomsten og er for omfattende. Og ulvejakt er uansett ulovlig med mindre man kan sannsynliggjøre at resultatet gir samfunnsmessige fordeler som er minst like store som ulempene er for ulven. Det har ikke retten funnet dokumentert.

Klager stanset jakta

Retten har, på grunnlag av klager fra en rekke naturvernorganisasjoner, vurdert målet med, og grunnlaget for lisensjakta som länsstyrelsene i Värmland og Örebro vedtok 28. desember. Først stanset retten jakta med opprettende virkning. Deretter brukte de hele jaktperioden til å vurdere klagen, før retten 13. februar kunngjorde at lisensjakta var ulovlig.

Forbudt å avlive ulv

I Eus Arts og habitatdirektiv, som er en del av svensk lov, har ulven et strengt vern. Det er forbudt å avlive ulv. Loven åpner imidlertid for unntak, som skal håndheves restriktivt. Det må ikke true artens gytnsamme bevaringsstatus og kvoten må ikke være for stor. Og ethvert unntak må være proposjonalt med de mål som man ønsker å oppnå.

Bestandsregulering forbudt

EU-direktivet åpner ikke for bestandsregulering i seg selv. En reduksjon av antall ulv kan aldri være et selvstendig mål for tiltak etter unntaksreglene, kun et virkemiddel som er motivert i et annet formål, som for eksempel redusere tap av husdyr eller redusere konflikter med elgforvaltningen.

Bestandsmål uinteressante

Forvaltningsretten er derfor uinteressert i länsstyrelsens henvisninger til Riksdagens mål og regionale forvaltningsmål og planer om blant annet redusert konsentrasjon av ulv i belastede områder. Dette er irrelevant for retten som mente at deres oppgave, i følge habitatdirektivet, var å vurdere formålet med lisensjakta og kunnskapen vedtaket bygger på, for om mulig å dokumentere at jakt faktisk vil ha den virkning som er tilsiktet.

I Länsstyrelsens vedtak var formålet med jakta å minske konsentrasjonen av ulv for å redusere tap av beitedyr, redusere konsekvensene

for elgjakt samt motvirke frykt og redusert livskavliteten.

Akseptable motiver

Dette er ifølge Forvaltningsretten akseptable motiver i forhold til unntaksreglene. Rettens oppgave er dermed å finne ut om man på grunnlag av vedtakene er mulig å sannsynliggjøre at det faktisk vil gi det resultatet som er tilsiktet:

- Vil redusert konsentrasjon av ulv redusere faren for tap av beitedyr?
- Vil redusert konsentrasjon av ulv redusere problemene for elgforvaltningen?
- Vil redusert konsentrasjon av ulv redusere konfliktene mellom folk og ulv?

Påstand mot påstand

Ikke overraskende finner domstolen at innspill og merknader fra klagerne, miljøorganisasjonene, og tilsvarende og merknader fra motparten, Jägarförbundet m. fl, slår hverandre ihjel og gir et dårlig grunnlag for å vurdere for eller imot.

Naturvårdsverkets rapport

I arbeidet med å kontrollere länsstyrelsens vedtak finner Forvaltningsretten det de leter etter i en helt fersk rapport fra Naturvårdsverket: *”Analys och redovisning av hur socioekonomin påverkas av en vargpopulation som har gynnsam bevarandestatus i Sverige*», var utgitt 30. november 2015, på oppdrag fra Riksdagen.

Rapporten ble mottatt med hoderysting og skuffelse hos folk og organisasjoner i ulveområdene, blant annet på grunnlag av følgende beskrivelser:

Om ulv og beitedyr:

Naturvårdsverket viser til at saueneieringen har hatt en positiv utvikling i Sverige, også i områder med ulv. Enkelte brukere opplever tap men det er ikke et samfunnsmessig problem.

Om ulv og elgjakt:

Naturvårdsverket legger til grunn at det er mye elg i ulveområdene og viser til at inntekter fra elgjakt har holdt seg og til dels økt de siste årene. Konklusjonen er at det fortsatt finnes grunnlag for en meningsfull elgjakt også i de mest ulvetette områdene.

Om ulv og folk:

Naturvårdsverket betviler ikke at ulven kan påvirke folk negativt i ulveområdene, men i mangel systematisk forskning og kunnskap er det umulig å konkludere på nåværende tidspunkt.

Fasit

Med Naturvårdsverkets helt ferske rapport om de aktuelle problemstillingene som fasit kunne Forvaltningsretten i Karlstad nå jamføre opplysningene og kunnskapen som ligger til grunn for lisensjaktvedtakene.

“ Å skyte for mange ulver er alltid ulovlig. Men en lav kvote vil ikke ha noen virkning og er derfor også ulovlig.

Uproblematisk ulv

Retten mener det er vanskelig å dokumentere at redusert konsentrasjon av ulv vil ha en positiv virkning for beitebruk og elgjakt som i følge Naturvårdsverket fungerer bra. Og, ikke overraskende, finner retten det vanskelig å dokumentere at færre ulver rundt hushjørnene vil virke positivt på folk så lenge det er usikkert om det egentlig er noe problem.

Forvaltningsretten avviser for såvidt ikke å jakta kan gi det resultatet den var ment å gi, men savner god nok dokumentasjon. Lisensjakt er derfor ulovlig.

Idiotsikkert ulvevern

Og som ikke det er nok konstaterer Forvaltningsretten avslutningsvis at det er usikkert om lisensjakt i et lengre perspektiv kan forventes å føre til en redusert konsentrasjon av ulvebestanden.

Dermed er svenskene fått et idiotsikkert ulvevern. Å skyte for mange ulver er alltid ulovlig. Men en lav kvote vil ikke ha noen virkning og er derfor også ulovlig.

Umulig å stanse veksten

Hvis dommen blir stående vil det bli tilnærmet umulig å stanse veksten av ulv i Sverige. Leter man i Arts og habitatdirektivet etter hjemmel for å nekte ulvejakt vil alltid finne noe som kan brukes. Kombineret med Naturvårdsverkets teoretiske og virkelighetsferne beskrivelser av en uproblematisk ulveforvaltning er resultatet gitt.

En millimeter fra å bli ørnemat

Laila Hoff

Border collien Sara hadde millimeterne på sin side, da ei kongeørn plutselig stupte ned og satte klørne i hundeskallen.

Det var en stille søndag formiddag at hundene på gården Krutådal ble sluppen ut til lufting. Sara var knapt ute av døra før ho kom tilbake, vettskremt med store sår i hoderegionen.

Ørna har blitt veldig nærgående. Dagen før satt den på låvebrua. Lam har den tatt, men at den skulle gå løs på hunden, på gårdsplassen midt på lyse dagen, hadde vi ikke regnet med. Dette så ille ut, men veterinæren lapet Sara sammen igjen.

Så får tiden vise om hunden berger livet, eller om den blir nok et offer for ei skandaløs ørneforvaltning. Eller retttere sagt ei totalt manglende ørneforvaltning.

Å leve i ulvesona

Vi hører mye om utfordringene beitenæring, grunneiere og jegere har med ulv. Vi «vanlige» folk, uten økonomiske interesser, er også en berørt part, som sjelden nevnes og som ikke blir hørt.

 Elin Bråten, Trysil

Dessverre er det få som vil stå fram og fortelle hvor ille de synes situasjonen er. De frykter hets og latterliggjøring fra vernesiden og fra folk som ikke forstår.

Bekymrede, redde unger og foreldre og andre voksne mennesker som ikke lenger tør å bruke nærmiljøet til lek, mosjon og friluftsliv. Dette er et resultat av at vi har fått ei ulvesone «tredd ned over huet på oss». Noe vi ikke er fortrolig med i det hele tatt.

Vi har vokst opp med nærhet til skogen. Den var vår lekeplass under oppveksten og vi ønsker jo det samme for våre barn. Slik kan det ikke bli med dagens forvaltning. Ulven har fortrinn framfor mennesker og den opptrer nært bebyggelse der den skaper frykt og utrygghet. Å se gardsplasser der det bor barn, uten spor av lek i snøen, er trist.

Ulvens tilstedeværelse er i seg selv nok til å skape denne utryggheten. Man trenger ikke å SE den. Ulvehyl ved husveggen, ulvespor på gårdsplassen, venner som forteller om møter med ulv på skolevei. Og venner som har opplevd å miste hunden sin til ulv like ved huset.

Jeg må bare innrømme at det ikke føles særlig greit å sende unger ut for å leke når man vet at det er 5 ulver i nærheten. Og når man vet at disse passerte huset her på kort avstand flere ganger i døgnet, hver dag, i over en

uke. Hva skal man si? Hvor skal man som voksenperson dra grensa?

Å finne en rett balanse av riktig, og nok, informasjon til barna, uten å skremme dem, er utfordrende. Med tre vidt forskjellige barn, med hver sin måte å reagere på ulven. Denne utfordringen kommer utenpå i en allerede travel hverdag med mange biter som skal pusles på plass.

Å måtte følge barna til bussen på morgenen når man egentlig skal være på jobb. Eller å måtte leie seg hjelp. Det er jo også en pris å måtte betale for ufrivillig å ha ulv ved husveggen.

Å se på at ens egne unger opplever denne frykten i hverdagen er tungt. Ja det er ofte til og «grine» av. Som voksenperson skal man jo være rasjonell og balansert, selv om man til tider har lyst til å forbanne hele forvaltningen.

Jo da, vi vet alle at det er en forsvinnende liten sjanse for at det skjer noe. Men hvem har vel unger de vil bruke som testpiloter. Testpiloter for hvor nært vi kan slippe ulven før risikoen blir en realitet?

Mitt ønske er at vi skal kunne verne om vårt og få lov til å ta ut de ulvene som opptrer nært bebyggelse og skaper denne følelsen av utrygghet og frykt. Det må en endring til i dagens rovvilt-politikk hvis det skal være levelig for små og store som bor i et ulverevir!

Elgkuas siste natt

*Tekst og foto: Trond Burud,
Risberget Våler Finnskog*

Et fint dryss av snø faller av furukvisten i det elgkua drar i baret for å rive en kvist. I flere dager har den holdt seg i dette området for å beite ungfuru. De mange smeltede liggeplassene vitner om at hun har hatt rolige dager og netter og kunnet drøve i fred.

Snøen er så dyp nå at hun nødig legger ut på noen lengere vandring. Instinktet sier at hun helst skulle ha trukket ned i elvedalen

der det er mindre snø. Men det har vært met nok her, så hun har ventet på at mildværet skal gjøre det lettere å forflytte seg.

Et par ganger har hun hørt de klagende ulvehylene i det fjerne, men hun har følt seg trygg her i skogkanten med utsyn over den store myra.

Da, plutselig fornemmer hun en annen lukt blande seg med eimen av furuskogen. Hun løfter hodet og neseborene vides ut, det lukter fare Hun reiser seg opp, snøen drysser fra pelsen på ryggen, snur på hodet og lar øyne, ører og nese prøve å lokalisere hvor lukteimen kommer fra. Og der i skogkanten ser hun et dyr stå og stirre på henne, hun fornemmer i det samme at et annet dyr nærmer seg fra den andre siden.

Instinktivt vet elgkua at hun må komme seg vekk, men foran henne ligger den store myra der snøen er dyp. Snøen gyver rundt elgkua, men det er så tungt og hun får ikke løftet beina høyt nok. Snart fornemmer hun at de to mindre dyra er nesten oppe på siden av henne. Hun kjenner smerten i det rovdyrkjeften biter seg fast i hasen på det ene bakbenet, og i det den andre ulven får tak i mulen hennes blir smerten intens.

Tyngden av ulvene som henger i kroppen hennes gjør at hun mister balansen velter på siden, ulvekjeften slipper taket i bakbeinet og i det ulven løper fram for å rive buken på elgen, få den et spark fra en elgklov så den ruller bortover snøen. Et smerteskrik lyder i natten, og ulven holder seg litt på avstand.

Men ulven som har tak i mulen på elgen holder taket, og hun kveles mens livet renner ut med blodstrømmen fra såret i baklåret. Ulven som fikk ei teve, halter bort til elgkua og det rives i vommskinn, snøen farges rød og bloddampen legger seg over myra. Enda pumper det blod gjennom elgens årer, men det blir stadig tyngre å holde hodet og det siste hun fornemmer er lukten av sin egen død.

I triumf løfter den ene ulven hodet og lar et bjeff etterfulgt av en lang klagende tone lyde utover den snødekkede skogen. Lenger nord hever de andre tre dyra i flokken hodet, ørene fanger opp hylet og de vet at nå er det blodfersk mat å hente.

Elgkua hører ikke dette, øynene dens har endelig blitt matte og hun kjenner ikke lenger smerten.

Landsstyrets medlemmer:

Nils Solberg
Landstyrets leder
Halden
Tlf. 479 11 542
nils.solberg@rovdyr.org

Laila Hoff
Bonde, lærer
og daglig leder
Hattfjell
Tlf. 920 51 459

Torvald H. Brinch
Advokat
Oslo
Tlf. 950 48 909

Karen Anette Anti
Reineier
Målselv
Tlf. 900 69 944

Even Evensen
Skogsarbeider
Ringsaker
Tlf. 414 47 193

Per Bjarne Bonesvoll
1. vara
Midtre Gauldal

Jarle Strandberg
2. vara
Hemsedal

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kulturbærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for urbane myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi grunnlag for en ny politikk med aktiv

forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- *Ja til lokal forvaltning*
- *Ja til effektivt uttak av skadedyr*
- *Nei til kjerneområder og rovdyrsoner*
- *Nei til fast ulvestamme i Norge*

Ansatte:

Åsmund Ystad
Daglig leder
Tlf. 975 95 119
aksjonen@rovdyr.org

Lars Erik Brattås
Webmaster
web@rovdyr.org

Medlemskontingent er kr 275,- for hovedmedlem i 2016.

Øvrige familiemedlemmer betaler kr. 125 pr. person. Ungdom under 25 år betaler også kr. 125 pr. person. Nye hovedmedlemmer betaler kr. 200 første året, og familiemedlemmer og ungdom kr. 100 første året.

Fine premier til Folkeaksjonens gode ververe

Verv 5 medlemmer og velg mellom:

Genser:

Norsk Natur er herlig – uten ulv

6 små glass med logo

Trekopp med logo

☐ Jeg melder meg herved inn som medlem i
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer
aksjonen@rovdyr.org

Telefon: 975 95 119
Bankkonto: 4464.09.33434

Du kan også bruke
innmeldingsskjema på
www.rovdyr.org

- ☐ Jeg har vervet 5 nye medlemmer og ønsker meg:
☐ Folkeaksjonens genser ☐ En trekopp med logo
☐ 6 små glass med logo

Navn:

Adresse:

Dato:

Postnr./Sted:

Telefon:

Møt Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk på Villmarksmessen 2016

Årets messe, Camp Villmark, arrangeres i Norges Varemesse i Lillestrøm fra 31. mars til 3. april.

På Folkeaksjonens stand treffer du representanter for ledelsen alle dager, samt fra lokallagene i Akershus og Østfold. Vi har sitteplass og serverer kaffe til alle gode medlemmer.

Ta gjerne med familie og venner som ennå ikke er innmeldt i Folkeaksjonen. Vi spanderer gratis t-skjorte eller FNR-caps til nye medlemmer.

Foto: Per Fossheim

Rovdyrkveld på Rudshøgda

FNR Ringsaker lokallag inviterer til åpent møte Onsdag 30. mars 2016, kl. 19.00 på Sørgående Kro Rudshøgda.

Foredrag ved John Odden fra Norsk institutt for naturforskning:

Store rovdyrs arealbruk og påvirkning på byttedyr og beitedyr

Inngang kr. 100 inklusive servering

John Odden Foto: NINA

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Lokallag	Leder	Telefon
Østfold	Eivind Dramstad, Halden	tlf. 458 39 875
Akershus	Arve Sætra, Aurskog	tlf. 992 15 586
Søndre Buskerud	Tor Brandt, Drammen	tlf. 926 34 730
Glåmdalen	Tommy Solheim, Brandval	tlf. 957 63 228
Vestfold	Helge Røsholt, Steinsholt	tlf. 913 27 239
Telemark	Trond Kvernstuen, Nordagutu	tlf. 959 47 635
Hallingdal	Magne Trøstheim, Flå	tlf. 992 64 473
Trysil	Rune Jota, Jordet	tlf. 901 59 524
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Ringsaker	Geir Atle Aas, Brumunddal	tlf. 907 27 902
Nord-Østerdal	Harald Enge, Os	tlf. 950 88 892
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 61 27 81 26
Gausdal	Arne Gunnar Noreng, Gausdal	tlf. 957 87 998
Valdres	Arne Warberg, Fagernes	tlf. 906 14 892
Skjåk	Liv Mona Johnsgard, Skjåk	tlf. 909 36 825
Lesja og Dovre	Karl Øygarden, Lesja	tlf. 905 19 207
Oppdal og Rennebu	Ola Arne Aune, Oppdal	tlf. 970 79 868
Gauldal	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	tlf. 909 56 310
Nord-Trøndelag	Lars Waade, Skogn	tlf. 911 14 681
Helgeland	Arnulf Skreslett, Korgen	tlf. 920 11 611
Troms	Karen Anette Anti	tlf. 900 69 944

Tidligere utgaver
av Rovdyr
kan leses på
www.rovdyr.org

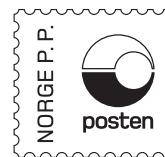

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder:	Nils Solberg, Halden	tlf. 479 11 542
Nestleder:	Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459
Styremedlem:	Karen Anette Anti Oskal, Målselv	tlf. 900 69 944
	Torvald M. Brinch, Oslo	tlf. 950 48 909
	Even Evensen, Ringsaker	tlf. 414 47 193
Varamedlem:	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	
	Jarle Strandberg, Hemsedal	
Daglig leder:	Åsmund Ystad, Steinkjer	tlf. 975 95 119
	e-post: aksjonen@rovdyr.org	
Revisor:	Revisorfirmaet BDO AS, Steinkjer	

Møteleder landsmøte:
Leif Kåre Kvangraven, Os i Østerdalen

Valgkomité:
Geir Atle Aas, Ringsaker (leder)
Tor Brandt, Søndre Buskerud
Nina Skreslett, Helgeland

Folkeaksjonen

ny rovdyrpolitikk er en

landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon som har til formål å endre dagens rovdyrpolitikk med følgende hovedkrav:

Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort

Kjerneområder og soner for rovdyr er en kunstig geografisk inndeling som gir en urimelig belastning for enkeltpersoner og lokalsamfunn i rovdyrområdene. Rovdyrbestandenes levedyktighet må vurderes over større områder også gjennom samarbeid med naboland. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

Lokal forvaltning

Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Dette er en grunnleggende forutsetning for en vellykket rovdyrpolitikk. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

Effektivt uttak av skadedyr

Uttak av rovdyr som gjør skade, viser unormal adferd, eller skaper truende situasjoner må skje raskt og effektivt. Lovverk og forvaltning må tilpasses allmenne verdioppfatninger om dyrevern, ressursforvaltning og respekt for enkeltmennesket. Nødvergeretten må kunne brukes for å forhindre skade.

Nei til fast ulvestamme i Norge

Ulven i Skandinavia tilhører den russiske ulvestammen og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og i neste omgang bosetting og næringsliv. Folk føler frykt for ulven der den etablerer seg. Ulven kan i spesielle situasjoner være direkte farlig for mennesker.

www.rovdyr.org

Folkeaksjonens
nettbutikk
finner du på
www.rovdyr.org

Flyttet eller
fått ny adresse?

Bruk skjema for adresseendring på www.rovdyr.org eller send i posten til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk postboks 40, 7701 STEINKJER